

PUHETTA OHJAAJAN PALKASTA

Janne Pellinen / SELO ry

2.12.2013

Mihin free-ohjaajan palkkion suuruus perustuu?

- tapauskohtaiset palkkaneuvottelut
- alan ja tuottajan omat käytännöt
- elokuva-alan työehtosopimus
- YLE:n freesopimus
- työ- ja tekijänoikeuslainsäädäntö

Palkka vs. palkkio

- Alan (huonona) tapana on maksaa sekä palkkaa että tekijänoikeuskorvausta elokuvan ohjaustyöstä
- Palkan ja tekijänoikeuskorvauksen ero
 - vuosilomakorvaus, lain minimi 9 % ja elokuva-alan suositus 13,5 %
 - ansiosidonnainen sosiaaliturva

Palkkavertailu

- Pitkien fiktioelokuvien ohjaajapalkat
 - tarkastelujakso 2009 - 2013
 - otanta ei järin suuri, usea sopimus ulkopuolella (ja luultavasti moni näistä ohjaajalle epäedullisia)
- vertailun kohde
 1. kokonaispalkkio
 2. palkan osuus kokonaisbudjetista
 3. palkan ja tek.oik.korvauksen suhde
 4. rojalti
 5. laatutuki

1. Kokonaispalkkio

- palkkahaarukka yli miljoonan euron budjetin elokuvissa **38.000 - yli 100.000 euroa**
- keskimääräinen palkkio **51.280 euroa**
- yli puolessa tarkastelluissa sopimuksista ohjaajan kokonaispalkkio on **40.000 - 50.000 euroa**

2. Palkkion osuus elokuvan kokonaisbudjetista

- alin: **2,17** % kokonaisbudjetista
- ylin: **7,31** % kokonaisbudjetista
- keskiarvo: **3,56** % kokonaisbudjetista
- SELOn suositus: **4** % kokonaisbudjetista

3. Tekijänoikeuskorvauksen ja palkan suhde

- haarukka **0 - 30 %**
- noin puolessa sopimuksista koko palkkio maksettiin kokonaan palkkana
- keskiarvo **9 %**
- SELOn suositus **0 %** eli että ohjaajan palkkio maksetaan kokonaan palkkana

4. Rojalti

- vaikeasti vertailtavissa
 - sopimusten sanamuodot ja käytännöt eroavat tuottajakohteisesti
 - rojalti \neq bonus eli kannustinpalkkio
- haarukka **3 - 20 % nettorojalti**
- keskiarvo **9,27 %**

5. Laatutuki

- haarukka **0 - 50 %**
- keskiarvo **19 %**
- SELOn suositus **30 %**
- 20 % tapauksista ohjaaja ei saa sopimuksen mukaan lainkaan osuutta laatutuesta

Dokumenttielokuvat

- Ohjaajan keskimääräinen palkka
31.512 euroa
- Osuus kokonaisbudjetista keskimäärin
12,58 %
- rojalti keskimäärin **13,67 %**
- osuus laatutuesta **26,67 %**

POHJOISMAISTA VERTAILUA

RUOTSI

- Ruotsissa ohjaajat lähes poikkeuksetta itsenäisiä elinkeinonharjoittajia verotuksellista syistä
- alalla yleissitova työehtosopimus, mutta ohjaajat saavat käytännössä tätä parempaa palkkaa
- **70.000 - 230.000 euroa** (sis. TA-kulut)

TANSKA

- samankaltaisuus Suomeen, ohjaajat työsuhteessa tuottajiin eikä itsenäisiä yrittäjiä kuten Ruotsissa
- ohjaajaliitolla vahva neuvotteluasema
- palkkasuositus viikkoperusteinen
- kokonaispalkkiot vähimmillään **67.000** euroa ja kokeneimmilla ohjaajilla **100.000 - 135.000** euroa

NORJA

- samankaltaisuus Suomeen, myös Norjassa ohjaajat yleensä työsuhteessa tuottajaan
- liiton suositus **80.000** euroa
- käytännössä ohjaajapalkka on suurin piirtein tällä tasolla